

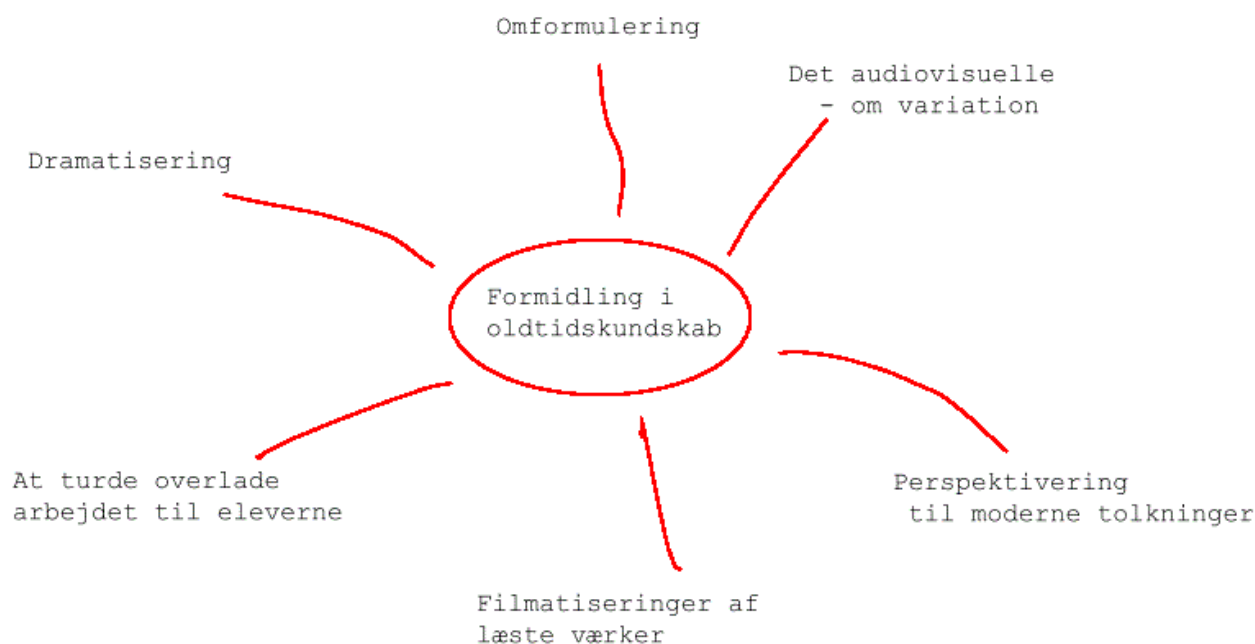


”ODYSSEUS TRAK LIGE EN SIDNEY LEE”— ELLER: *MODERNE FORMIDLING I OLD- TIDSKUNDSKAB*

AF LONE AMTOFT JACOBSEN

Ind imellem, når jeg fortæller folk, at jeg underviser i Oldtidskundskab, møder jeg det karakteristiske svar: ”Nåårh, Old!?” – med den underliggende tese, at det er viden af den knastørre slags. Der er sikkert mange svar på, hvorfor den fordom har bredt sig. Én kunne være, at de unges sprog er degenereret i en grad, så de mange udmærkede oversættelser fra 70’erne og frem ikke længere er forståelige, men på de allerfleste gymnasier er Wilsters smukke Homer-oversættelser blevet kasseret, da vokabularet ikke alene vækker undren hos eleverne, men også hos lærere af den nyere generation. Derfor virkede det oplagt at brygge en artikel sammen af mine overvejelser i forhold til, hvordan vi bedst formår at gøre ”Old”-undervisningen en anelse mere appetitvækkende for de unge. Jeg skal advare om, at for nogle vil mine forslag vække gru, mens de for andre vil stå som et banalt rids af den hverdag, de hver dag selv er med til at skabe. Alligevel vil jeg vove at byde ind i debatten.

Som gymnasielærer har man, for mig at se, to altoverskyggende mål: 1) at sørge for at eleven er godt klædt på til eksamen (ifølge bekendtgørelsens krav), og 2) at vække elevens passion for faget i dén grad, det er muligt. Det første gøres eksplicit og det andet implicit, *men til gengæld hele tiden*. Til at nå målet bruger jeg forskellige tilgange, og dem har jeg sat ind i følgende mindmap, som jeg nu kort vil gennemgå.



”ODYSSEUS TRAK LIGE EN SIDNEY LEE”

AF LONE AMTOFT JACOBSEN

Med *omformulering* menes der, at man giver plads for, at eleven kan omformulere ord eller passager til sit eget sprog. Jeg giver dem ret frie rammer, hvilket har affødt morsomme nyfortolkninger. Formelvers kaldes eksempelvis ”copy-paste” eller musikeleverne sammenligner dem med dé faste brudstykker, som free-style-rappere bruger ind imellem. Når Odysseus hævder sit *kleos*, sin berømmelse, trækker han lige en Sidney Lee over for Polyfem. Og når en retoriker søger at styrke sin ethos, arbejder han på sit *image* eller bruger *spin*. I øvrigt er prins Paris en *pussy*, hvis nogen skulle være i tvivl. Vi fæstner stadig de vigtige græske ord, men i selve forståelsesprocessen mener jeg, at vi lærere vinder ved at være rummelige over for eleverne.

Tæt forbundet med ovenstående er *dramatisering*, hvor grundhandlingen i udvalgte passager kan omskrives af eleverne til forskellige mere moderne genrer. Eksempelvis har en klasse dramatiseret Heras konfrontation med Zeus i Iliadens 1. sang i bedste Olsen-bande-stil, hvor Yvonne ikke gav den for lidt. I samme lektion blev Hefaistos fremstillet i moderne stand-up-stil, alt imens Odysseus’ overbringelse af Chryseis og hekatomben til Apollon blev tolket som et afsnit af Paradise. Jeg kontrollerer altid, at de enkelte grupper har fanget handlingen, inden omskrivningen går i gang. En variant af denne øvelse (som kan være effektiv for klasser med billedkunst på skemaet) er at lade dem producere en tegneserie over dagens tekst, som følgende eksempel viser.



Som det nok fremgår, kan man med fordel slippe kontrollen og rollen som forelæser et øjeblik og *lade eleven arbejde selv*. Jeg har ikke tal på, hvor mange gange jeg er blevet mindet om, at ”den der arbejder lærer noget”. Derfor lærer læreren ofte rigtig meget af undervisningssituationen. Trist men sandt.

”ODYSSEUS TRAK LIGE EN SIDNEY LEE”

AF LONE AMTOFT JACOBSEN

Almindelig tavleundervisning i dialog med klassen falder nok i den tørre ende af mit repertoire. Det kunne for eksempel være en tekstnær gennemgang, som med stor sandsynlighed medfører gode eksamensnoter, dog uden megen morskab. En måde, hvorpå man kan gøre denne form mere interessant, har jeg ovenfor kaldt *det audiovisuelle*. Hvis man altid bræger derudaf med samme volumen og tempo, bliver det hurtigt monotont. Løsningen blev jeg bevidst om ved at følge min tidligere professor Ole Thomsens undervisning. Han varierede konstant sin stemmeføring og inddrog på ganske subtil vis elementer af drama i den almindelige undervisnings-situation. Det var det *auditive*, nu til det *visuelle*. Her kan man med fordel inddrage små youtube-klip til at bryde det op. For nylig snublede jeg over en uovertruffen animation over Parthenons historie gennem tiderne (søg efter ”Parthenon by Costa-Gavras” på youtube). Det er altså væsentlig sjovere end at høre mig snakke uafbrudt. Man kan også sætte dem til at udforske nettet efter vasemalerier eller skulpturer til efterfølgende fremlæggelse eller hvad der måtte være relevant. Igen er vi tilbage ved det med at turde lade eleverne arbejde og slippe kontrollen lidt.

Den næstsidste pind i mindmap’et er den obligatoriske brug af *perspektivtekster*. Når man læser en moderne Homer-parodi eller en tekst om brugen af retorik i moderne kontekst, lader det til at eleven bedre kan forbinde sin egen verden med antikkens (eller se forskellene). Banalt, men stadig en vigtig del af formidlingen af faget. Jeg tror næppe jeg behøver sige mange ord om nytten ved at inddrage filmatiseringer eller nyfortolkninger som Coen-brødrenes af Odysseen i ”O brother, where art thou”. Det læste stof fæstnes naturligvis yderligere ved at der bliver sat billeder på.

Dette er *cremen* af de formidlingserfaringer, jeg har gjort mig i faget. Men igen vil jeg fastholde min pointe fra starten omkring formålet: at gøre eleverne klar til eksamen og at vække deres passion for de udødelige og endnu glødende tekster. Forhåbentlig har noget af ovenstående været en inspiration for nuværende – og måske i særdeleshed: fremtidige fagkollegaer.